

Székely Közélet

Előfizetési árak:
Egész évre 160 leu.
Fél évre 80 leu.
Negyed évre 40 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság
Megjelenik szombaton reggel
Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulev. Regele Ferdinand 14 szám
(v. Kossuth-utca).
Telefonszám: 34.

Az új kormány.

— Nyilatkozott megyénk új prefectusa. —

Az új kormány Vaida Sándor miniszterelnökségével megalakult. Teljesen nemzeti-paraszt-párti kormány, amelynek egyelőre különleges rendeltetése a választások megejtése, s ezzel magyarázzák, hogy nem foglal abban helyet a párt több kimagasló egyénisége, mint Mihalache, Madgearu, sőt maga Maniu sem. Megtörtént az új prefectusok kinevezése is.

Vármegyénk prefectusává a kormány dr. Bärbat György helybeli ügyvédet nevezte ki, aki a hivatali esküt pénteken a miniszterelnök kezébe letette. Az új prefect hivatalos beiktatása ma, szombaton d. e. 11 órakor a prefecturán, az összes tisztviselők jelenlétében megtörtént.

Szerkesztőségünket ma már korán reggel többen megkérdezték, hogy mi volt az indoka a fegyvertartási engedélyek tömeges visszavonásának, amely intézkedést az előbbi prefect nem hajtott ugyan még végre, de már annak a híre is nagy nyugtalanságot keltett, nemcsak a közvetlenül érdekelt, hanem az egész közönség körében. E kérdezősködések folytán telefonon akartunk felvilágosítást szerezni a prefecturától, mire Bärbat prefect személyes megjelenésre kért fel, hogy közvetlenül nyilatkozhassék.

Megragadtuk az alkalmat, amelyet szerencsésnek mondhatunk, mert mint első kaptunk a Bukarestből csak e pillanatban visszatért prefect szájából olyan nyilatkozatokat, amelyeknek a mai várakozással teljes időben nagy politikai jelentősége van, s amelyekhez nemzet-kisebbségi szempontból is lényegbe vágó elgondolásokat lehet fűzni.

Az új prefect azzal kezdte nyilatkozatát, hogy a bukaresti eskütétel után Vaida miniszterelnök beszédet intézett az összegyűlt új prefectusi karhoz, amelyben politikai programját és utasításait közölte velük. Kijelentette a miniszterelnök, hogy teljesen törvényes uralom következik, megfontolt demokráciával és jóindulattal közigazgatással. A kormány őszinte közeledést keres a kisebbségekhez, akiket nem szabad idegeneknek tekinteni, hanem a románsággal teljesen egyenlő, egyenjogú polgároknak. A kisebbségeket nem lehet gyarmatosokként kezelni, hanem csak a törvényesség szellemében, *faji és nyelvi jellegük-*

nek sérelme nélkül. Csak így érezhetik magukat jól az országban, mondotta Vaida, amire törekednünk kell.

A választásra nézve azt a kijelentést tette a miniszterelnök, hogy az teljesen tiszta lesz, mert a kormány a nép valódi megnyílkozását akarja látni. Csak a szélsőséges, az állam ellen irányuló agitációknak lesznek korlátai.

Dr. Bärbat prefect elmondotta, hogy a kormány a közölt politikai program szellemének megfelelően már a választásokra is kapcsolatot akarna létesíteni a kisebbségekkel, mert ebből szélesebb perspektíva nyílnék a jövőbeli megértésre. A prefect kijelentette, hogy maga részéről szeretne egy jóra való megegyezést. Bukarestből azzal az értesüléssel jött el, hogy a parlament feloszlato és a választásokat kiíró királyi decretum a hivatalos lapnak még mai számában megjelenik, s a választások előre láthatólag július 15—25 között lesznek.

A helyi közigazgatásra vonatkozóan is nyilatkozott Bärbat prefect. Voltak hibák a múltban — mondotta — de ezeknek többnyire az volt az oka, hogy a megye kormányzását idegen emberekre bízták, akik nem ismerték az embereket és viszonyokat. Ő ilyen hibába nem eshetik. Határozottan leszögezi, hogy a hatóságok vannak a közért és nem megfordítva. A visszaéléseket üldözni fogja és a hozzáfordulóknak készséggel áll rendelkezésére. A megyei érdekek védelmében az együttműködést keresi.

Még egy nagyon fontos kérdést vetettünk fel a kormány törvényességi programjára való utalással: az interimár-tanácsok ügyét. A törvényesség ugyanis azt kívánja, hogy a kinevezett tanácsok helyébe azonnal állítsák vissza a nép által választott tanácsokat. A prefect annyit közölt erről, hogy a kérdéssel már a kormány is foglalkozott, a tanácskozások afelől még folynak s így messzebb menő nyilatkozatot még nem tehet.

A fontos politikai nyilatkozatok után tértünk csak rá az előző telefonbeszélgetés tárgyára: a fegyvertartási engedélyek ügyére. A prefect elítélte és oktalannak minősítette az intézkedést, amely intelligens és komoly emberektől tömegesen vontatna el az engedélyeket,

ami ellen ő, mielőtt még prefectus lett volna, a leghatározottabban kikelt. Első intézkedése az lesz, hogy ezt a nyugtalanító rendelkezést megsemmisítse.

Felhívtuk a prefect figyelmét *Gusti* új közoktatásügyi miniszternek arra az első intézkedésére, amellyel megszüntette azt a Jorga-féle rendszert, hogy a közoktatásügyi minisztériumba való mindenféle bejárás a közönségnek tilos volt, s hogy nálunk is fennáll még az a régebbi rend, mely szerint a vármegyeház kapuja csak bizonyos órában nyílik meg a közönség előtt. Erre azt felelte a prefect, hogy a megyei hivatalok ezentúl reggel 9 órától kezdve állanak a jogkeresők rendelkezésére, s fél 8-tól 9 óráig fogja a napi teendőket a hivatalnokokkal megbeszélni és az utasításokat kiadni.

Igyekezünk hiven és részletesen ismertetni az új prefect nyilatkozatát, mert a mai politikai és gazdasági feszültségben a közönség várakozással fordul minden új megnyilatkozás felé, ami illetékes helyről jön. Nem akarunk kétkedéseket fűzni a nyilatkozathoz és tény, hogy az új prefect személyével szemben a közönség is bizakodó várakozással van. De a mult nyomozó érzése, a várakozásokban való sok csalódás jogossá teszi azt az aggodalmat, vajjon valóban elérkezett-e a rendszerek és felfogások olyan megváltozása, amely a személyes biztosítékok mellett általános és maradandó alapzata lehet a jobb jövő iránt való hitnek és bizalomnak. Sokat csalódtunk, újból remélünk, — de az önerőnkben való hit maradjon meg minden esetre biztos végvárunknak!

A katolikus Státus ügye

nyugvópontra jutott. Pop Valér volt igazságügyminiszter és a Státus vezetősége, dr. Gyárfás Elemér világi elnök, dr. Balázs András referens, együttes tárgyalásokat folytattak a Szentszéknél, melyek azzal a megállapodással végződtek, hogy a sekrestye-épület, amely amugy is az egyetem telkén fekszik, az egyetem visszakapja, a piarista templomban pedig lelki gyakorlatot végezhetnek meghatározott órákban a g. katolikus egyetemi hallgatók. A »státus« elnevezés megszűnik, helyébe a »Gyulafehérvári róm. kath. püspöki egyházmegye igazgató tanácsa« lép. A mostani státusgyűlést feloszlatoják s helyébe új, a régi státusgyűlés tagszámának megfelelő igazgatótanácsot választanak.

Ebbe a megoldásba bele kell nyugodni, de igazi megnyugvást az csak akkor fog hozni, ha a jövőben nem keletkeznek újabb rosszindulatok, amelyek a mostani helyzetet a jogtisztel helyett — a jogfosztás felé akarják fejleszteni.

A református toronyóra ellen több oldalról is panaszt kaptunk. Hosszú ideje, hogy vagy nem jár, vagy, ha jár, rosszul mutat. Olykor pedig, mint éppen jelenleg is, mind a négy oldalon más-más időt mutat. A multkor falusi peresfelek panaszkodtak, hogy elkéstek a tárgyalásról, mert ebben a toronyórán biztak, az pedig nem a valódi időt mutatta. Felhívjuk e panaszokra az egyházközség figyelmét, mert a három toronyóra közül csakugyan ezt figyelni leginkább a közönség, minthogy ez van a leglátottabb helyen.

A konverzió.

Figyelmeltetjük a 20 holdon felüli gazda-adósokat, hogy a konverzió kedvezményének elnyerése iránti kérésük f. hó 18-ig adható be. Ehez kell alkalmazkodnia minden 20 holdon felüli adósnak, bármelyik szanalási módot veszi is igénybe. A hitelezők és pedig a magánhitelezők is, július 18-ig kötelesek bejelenteni követeléseiket. A határidők eddigéle még nincsenek meghosszabbítva, s bár nincs kizárva, hogy az utolsó pillanatban meg fogják azokat hosszabbítani, erre mégse számíson senki, mert a felkészületlenség helyrehozhatatlan mulasztásba sodorhatja az embert.

Arra se számíson senki, hogy a a törvényt visszavonják. Ma még törvényben van a törvény s ehez kell alkalmazkodni. Ha később változás történik, abból ugyse lesz senkinek kára, hogy a törvény rendelkezéseinek idejében eleget tett.

Sokan kérdezősködtek a népirodán, hogy a közhelybeli jutalékok hozzászámítandók-e a földvagyonhoz? Sem a törvény, sem a végrehajtási

utasítás erre nézve világos rendelkezést nem tartalmaz. Az adósnak tehát az a teendője, hogy számítsa be a közösből való jutalékát is, de szanalási kérésében kérje a bíróságot, hogy ezt hagyja figyelmen kívül s ha így kevesebb lesz 20 holdnál, alkalmazza a törvényes konverziót. Ez az az óvatosság nem árt, mert, nem tudjuk, milyen lesz a bírói felfogás, a joggyakorlat, amely el fogja dönteni a kérdést.

Régi számok

a Színházi Életből

példányon-

ként 5 lejért

kaphatók a

Könyvnyomda R.-Társ.
boltjában.

Mi történt a Csikmezei Magánjavak ügyével Genfben?

A Nemzetek Szövetségének Tanácsa májusi ülészaka folyamán ismét foglalkozott a Csikmezei Magánjavak ügyével, amelyben a panaszt a javaknak a román állam által történt elvétele miatt a jövő hónapban immár három éve adták be az érdekeltek. Egy hónapi távollét után most érkezett vissza Genfből Balogh Arthur v. egyetemi tanár, vármegyéink volt szenátora, aki a panaszt Genfben kezdetől fogva képviselte és aki a következőket mondotta lapunk tudósítójának az ügy állásáról:

— A Csikmezei Magánjavak ügyének genfi elintézése elé teljes bizalommal tekinthetünk. A januári tanácsülésen a román kormány azzal a halasztó kifogással állt elő, hogy az ügy nem is tartozik a Népszövetség elé, mert előbb a belföldi bírói fórumok előtt kell az ügyet lejártni, vagyis az érdekeltek indítsanak tulajdoni pert a belföldön és majd csak annak rájuk nézve kedvezőtlen eldölte után mehetnek a Népszövetség elé. Ennek az előzetes jogi kérdésnek az eldöntésére a tanács januárban egy jogi bizottságot küldött ki. Ez a bizottság jogi véleményét a mostani tanácsülés előtt elő is terjesztette a mondott kérdésre. Hogy ez a jogi vélemény mit tartalmaz, az a Tanácsnak a titka,

mert ezt a véleményt a mostani tanácsülésen nem tárgyalták, így az nem vált nyilvánossá. Abból a körülményből azonban, hogy a Tanács folytatta az ügy tárgyalását, azt kell következtetnünk, hogy a jogi bizottság nem tette magáévá a román kormány álláspontját, vagyis nem fogadta el a kormányt az érdekeltekkel szemben. Ennek a bizottságnak a szeptemberi tanácsülésre jelentést kell tennie a Tanácsnak arról, hogy mit végzett a román kormánnyal és amennyiben nem tudott a kormánnyal megegyezni, akkor a tanács plénuma fog dönteni.

— A Tanács ugyanis folytatva az ügy tárgyalását, azt határozta május 21-én tartott nyilvános ülésében, hogy három tagu bizottságot küld ki, hogy most már a Népszövetségnek ez a bizottsága tárgyaljon a román kormánnyal a megoldás iránt, miután a kormány megbízottainak az érdekeltekkel tartott tárgyalásai eredményre nem vezettek. Ennek a bizottságnak a szeptemberi tanácsülésre jelentést kell tennie a Tanácsnak arról, hogy mit végzett a román kormánnyal és amennyiben nem tudott a kormánnyal megegyezni, akkor a tanács plénuma fog dönteni.

— Minden remény megvan arra nézve, hogy ez a döntés az érdekeltekre csakis kedvező lesz, mert ha nem így volna, akkor nem tárgyalta volna a Népszövetség három évig a panaszt, hanem azt már régen elutasította volna.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: június 13 án Gyulakuta, Almakerék, Nagyekemező, Kolozsvár, 15 én Gyergyó-szentmiklós, 16-án Brád, Élesd, 17-én Gyertyámos.

Megismételjük multkor felhívásunkat, amelyben a városunkban működő összes iparos-segédet 12-én, vasárnap d. u. 4 órakor az ipartestület tanácstermében megtartandó békéltető-bizottsági tagválasztásra hívtuk meg. Lehetőleg teljes számban jelenjenek meg a gyűlésen, mert saját érdekük, hogy a bizottságban teljes képviselőletük legyen s maguk intézhessenek mindennemű békéltetési ügyet.

Június 7-én tartotta a helybeli timár-ipartársulat rendezévi közgyűlését Ferenczy Károly elnöke mellett. A mult évi jegyzőkönyvet és pénztári számadásokat Bálint Gábor társulati pénztárnok olvasta fel. Ezek szerint a társulat évközben többször tartott bizottmányi ülést, melyen legtöbb esetben szomorúan állapították meg, hogy a timár ipar üzése jelenleg nagyon szegényes megélhetést nyújt az iparosoknak, ezért napról-napra apad a tagok létszáma is, pedig volt idő, mikor Udvarhelyen a timár-ipartársulat a legerősebb és leggazdagabb társulatok egyike volt. Az ipartestület képviselőletében Pluhár Gábor titkár sietett az általános lehangoltságban vigasztalást nyújtani, hivatkozva a nagy gazdasági válságra, amely az egész világon dúl. A közgyűlés az ügyek letárgyalása után megértéssel és a helyzet jövőben való javulásának hitével oszlott szét.

Itt említjük meg ismét, hogy dacára az iparhatóság által több esetben kiszabott büntetéseknél, még mindig vannak iparosok, akik dugva, iparendély nélkül, zugmunkát végeznek, s akik közül többet újból tiltott munka közben leptünk meg és ügyüket az iparhatóságnak adtuk át büntetés végett. Ezt tesszük ezután is, mert nekünk a törvény rendjének megtartása és a visszaélések megakadályozása érdekében eljárni kötelességünk. Szolgáljon ez figyelmeztetésül vidéki iparostestvéreinknek is, hogy a községekben működő kontár iparosok neveit jelentsék be hozzánk. Hivatunk ilyen esetben a feljelentést mindig megteszi, míg a minket figyelmeztető egyes iparosok nevével senki sem szerez tudomást.

Az ipartestület elnöksége.

ROMÁN LAPSZEMLE.

A *Curentul* jun. 2-iki számában hevesen támadja a csikmezei prefectust abból az alkalomból, hogy az ezer székely leány urnapi felvonulásán botrányos módon hordoztak magyar nemzetiszínű szalagokat s az egész felvonulásnak vallásos és népművészeti takaró alatt irredenta-jellege volt. Mindezeknek a jelenségeknek az oka a prefectusnak végtelenségig menő koncilians magatartása. Így történhetett, hogy dr. Nagy András nem engedték egy hangversenyen néhány szót románul elmondani, s ugyanezen hangversenyen teljes nyíltsággal lobogtatták a magyar állam zászlóját. Megjegyzik, hogy ez nem az egész magyar művelt közönség álláspontja, hanem csak a Magyar Párt körül csoportosult néhány emberé. A prefectus szerint viszont a baj oka az, hogy az itteni román tisztviselők nincsenek hivataluk magaslatán, másfelől pedig a román vezetőknek nincsen egységes állásfoglalásuk e kérdésekben. A románok egy része hevesen bírálja a prefectus politikáját és szemére vetik, hogy a román uralom konszolidálása érdekében mit sem tett.

A *Curentulban* június 2-án Stefan Ardeleanu Slobodan Costici temesvári szerb lelkész könyvét ismerteti, mely *Srpska crkva i skola u Rumuniji* cím alatt a román-bánsági szerb egyház helyzetével foglalkozik. A könyv szerint a bánsági szerbek nemzeti életüket egyházuk köré csoportosították. Követeléseik: szabad egyházat és szerb patriarcha uralma alatt és szerb elemi népoktatás. Elismeri, hogy ezeket meg is adták s még csak egy szerb nyelvű liceumot szeretnének Temesvárt állami költségen. A könyv adatai szerint Romániában 44.413 szerb lakik. A szerb egyháznak 3 eszperessége, 5 monostora, 52 parochiája van, ugyanannyi templommal, továbbá 49 lelkészi lakása, 53 lelkésze, 44 felekezeti népiskolája, 62 szerb tanítóval és 3065 tanulóval. Ez a szervezet teljes vallási autonómiának örvend és a belgrádi szerb patriarcha fennhatósága alatt áll. A 44 felekezeti iskolán kívül még 11 szerb nyelvű állami iskola is van 1222 tanulóval. A szerb egyháznak vagyona 3.144.625 holdra rug s összesen 45 alapítványból áll. Van még a szerbeknek 21 dalárdájuk, 9 könyvtáruk, 4 jótékonyági egyesületük, 2 sportegyesületük s egy ifjúsági egyesületük Temesvárt 130 taggal. Bár a törvény tiltja, hogy idegen államok Romániában közfunkciót töltsenek be, a szerbeknek kivételesen

megengedték, hogy jugoszláv állampolgárságu tanítókat alkalmazzanak.

A *Lupta* jun. 4-ikén hosszabb cikket ír arról, hogy a magyarok *Endresz* György temetését revíziós propaganda céljaira használták fel. *Endresz* halálát a cikk valóban tragikusnak mondja, ennek ellenére azonban Pesten nem terveztek túlságosan nagy gyászünnepséget addig, amíg nem értesültek arról a szokatlan ünneptől, amivel Romában a szerencsétlenül járt pilóták holttesteit körülvevették. Így eredetileg úgy volt, hogy *Horthy* kormányzó képviselőletében csak *Károlyi* miniszterelnök jelenik meg a temetésen, amikor azonban megtudták Pesten, hogy *Mussolini* személyesen kísérté ki a vasútig a halotti menetet, *Horthy* is résztvett a temetésen. A pesti temetés újabb alkalmat kínált az olasz-magyar barátsággal való tüntetésre. Ez a tüntetés egészen *Bethlen* volt miniszterelnök politikájának szellemében történt, aki csak a minap hangsúlyozta a világválság megoldása érdekében a magyar-olasz-osztrák barátság megalapításának szükségét. A temetés alkalmából nem mulasztották el annak a hangsúlyozását sem, hogy *Mussolini* az elpusztult repülőgép helyett, *Justice* for Hungary elnevezéssel, új repülőgépet ajándékozott a magyar nemzetnek. A temetés ilyenformán hatalmas revíziós manifesztációvá alakult át, amelyet egyes magyar körök a legjobbkor jöttek mondanak, mert az olasz magyar barátság veszteni kezteni kezdett a népszerűségéből. Minduntalan emelkedtek ugyanis hangok arról, hogy ez a barátkozás tisztán szentimentális jellegű és gazdasági szempontokból semmi gyakorlati haszna nincsen.

A *Patria* június 5-iki számában. »Sok hü-hó semmiért« cím alatt foglalkozik az erd. román. kath. Státus ügyében megkötött egyezmény dolgával. Gunyosan emlékezik meg a Státust támadó cikkekről, emlékiratok és könyvek nagy erőfeszítéseiről, *Pop Valér* római kiküldetéséről és a külföldi propagandára elkötött tizmillió költségről, aminek egyetlen eredménye az a három szoba, melyet a katolikus Státus eddig az egyetlen épületében szolgálmi jog alapján birtokolt. Mi, ugymond, ezzel a hádjáratl szemben tartózkodóan viselkedtünk, mert egyfelől kétségbevontuk a kormányt a komolyságát, másfelől pedig megütöztünk egyes túlzásokon, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy az alapítéletet kompromittálják.

Az *Universul* jun. 6-iki számában *A. Davidescu* aláírással Szatmárról keltezt cikkét közöli, amely szót emel az ellen, hogy a besorozott ifjúság a város utcáin összefogóva nagyhangon Árpád nyelvén énekel. Azt állítja, hogy ezek a magyarul éneklő fiatal emberek románok s e néhány magyar szón kívül semmi más közük a magyarsághoz nincsen. Sajnálatosnak tartja, hogy az egyesülés második évtizedében még mindig itt tartunk s hogy vannak románok, akik lelkhangulataikat Árpád nyelvén fejezik ki. Ezzel azt a benyomást keltik, mintha a katonákat tiszta magyar vidékekről soroznák, holott a városnak egész környéke román. Lázári községben egy ügyes tanító megpróbálta rávenni a rekrutákat, hogy románul énekeljenek és erre a célra egy román katonadalt adott nekik. Ez azonban nem tetszett a magyar sajtónak, amely tele van tilalmakkal, tiltakozásokkal. Ez a sajtó örvendezik ezen a jelenségen és minden sorozáskor meghatottsággal teli cikkeket ír a »magyar falvak« ifjúságáról, mely bevonnul a katonasághoz. Ennek a cikkének célját abban látja, hogy a falvak papjai, tanítói és egyéb intellektuális elemei vegyék rá a falusi ifjúságot: most 14 évvel az egyesülés után dobják el végre maguktól a magyar költészetet és énekeljék a szép román dalokat.

Kiadó lakás

július 1-ével Orbán Balázs-utca 80 szám alatt, 4 szoba, konyha, fürdőszoba, 4 szakaszos, száraz pincével, kuttal és gyümölcsös kerttel. Bővebb tudnivalók e lap kiadóhivatala útján.

Szász Endre jubileuma.

Szász Endre, a Keleti Ujságnak, az Országos Magyar Párt hivatalos lapjának a felelős szerkesztője, e hó folyamán lép újságírói munkásságának 25-ik évébe. Az erdélyi magyar társadalom, a kolozsvári újságírók lelkes kezdeményezésére ünnepélyessé teszi az évfordulót, a jubiláns tisztelőre diszkrét rendeznek a Magyar Színházban és magyar kisebbség-nemzeti jutalomban részesítik őt.

Szász Endre méltán megérdemli a kitüntetést és az erdélyi magyarság háláját. Törhetetlen harcosa volt mindig a magyar ügynek s rá valóban áll, hogy amíg másoknak világít: magát emészti föl. A magyar ügy szolgálatában a sajtópereknek egész sorozatát kellett elszerveznie s legutóbb is érzékeny pénzbiroságokkal sujtották. Anyagi helyzetét ezek mellett még a családi bajok és gondok is megnehezítették. Ilyen körülmények között kötelessége a magyar társadalomnak, hogy anyagilag is segítségére siessen annak a munkásának, aki hivatását oly lelkiismeretesen és odaadással teljesíti, aki oly jelentős szolgálatot tesz a nemzeti ügynek, mint Szász Endre. A rendezőség ezuton is felhívja a magyar társadalmat, járuljon hozzá mindenki bármily összegű adományával a nemzeti jutalomhoz. Adományokat elfogad szerkesztőségünk is, de beküldhetők azok postán közvetlenül az Újságírók Egyesületének elnöke, dr. Krenner Miklós címére is (Cluj, Str. Universităţii 8.)

A nyugdíjasok egyesületének közlései.

(És válasz a »Falusi nyugdíjas« felszólalására.)

Amint értesültünk, az ujonnan kinevezett Vaida-kormány legfőbb kormányprogramja, a választásokon kívül: az ország tisztviselői karának, a katonaságnak és a nyugdíjasok táborának hátrálékban levő májusi és júniusi járandóságainak még a július hó közepére kiirt választások előtti időben való kifizetése, a választások után pedig a hátrálékban maradt jelen és mult évi követeléseknek a rendezése. Megnyugvással és a nélkülözések által okozott szenvedések közt is bizodalmas hittel várakoznak a nyugdíjasok az új kormány programjának bevaltására.

Ujsághíradások alapján közöljük azt a jogrendnek megfelelő, jó hirt is, hogy a Bukarestben székelő ilfovi törvényszék, tehát az ország legelőkelőbb törvényszéke, orsz. nyugdíjas peres ügyében kimondta, hogy a Jorga-kormány minisztertanácsi rendeletével véghezvitt nyugdíjredukciók törvény- és alkotmányellenesek, s a perben a nyugdíjait igénylő felperes javára döntött, kötelezve a miniszteriumot az eddig levont nyugdíjösszegek teljes visszafizetésére. Ezen törvényszéki ítélet alapján reméljük, hogy az új kormány törölni fogja a minisztertanácsi nyugdíj-levonó rendeletet és mindenkinek ki fogja adni a januártól kezdve levont nyugdíj-részleteket.

Bár ezek folytán bizalmunk van, hogy mindenféle nyugdíj-kifizetési rendeltenség megszűnik: mégis pár szóval reflektálunk a »Falun lakó nyugdíjas« által a Székely Közélet hasábjain a mult héten tett észrevételekre is. A mult évi nyugdíjak hat hónapi hátrálékban hagyásával kapcsolatban ismételtelen csak azt mondhatjuk, hogy igenis van olyan nyugdíjas, aki nem nézett utána eléggé a nyugdíjának, s még a mult évi juniustól is hátrálékban van, ezt többen az ügyvezető előtt is nyugdíj-könyvükkel igazolták, s az ilyen hátrálékokok szorgalmazására adtuk a jó tanácsot, hogy a maga idejében érdeklődjene a nyugdíjait kifizetése iránt.

A felszólaló azon észrevételét,

mely szerint több ízben könyörgött az administratornál, hogy a múlt évre szóló 3 hónapi és a jelen évre járó 4 hónapi, összesen hét hónapi nyugdíjhátrálékából legalább egy hónapit adjanak ki, elhisszük, mert ebben, vagyis 5-7 hónapi nyugdíjhátrálékban többen vagyunk osztozó társai.

Hogy az elnökség tagjai közül ki hány hónapra kapta ki és vette fel a nyugdíját, ez iránt érdeklődhet bárki is, de azt követelni tőlük, hogy az összes nyugdíjasok között ők legyenek az utolsó felvevők és nekik legyen a legmesszebbre elmaradó hátrálékuk, ehhez senkinek sincsen joga. Mi ugyanis ebben az ügyben egymástól független privát emberek vagyunk, s csupán erkölcsi obligót vállaltunk a választás elfogadásával, hogy mindenkinek az ügyét, a módunkban álló lehetőségekkel elősegítjük, de egyikünk sem esküdött arra, hogy mi leszünk az utolsó nyugdíjfelvevők. Ezt, sajnos, mi, a mai elnökség tagjai nem tehetjük, s ha valaki mégis ezt kívánná, úgy javasoljuk, hogy olyan egyéneket válasszanak, akiknek a nyugdíjuk felvétele egyáltalában nem jelent lényeges dolgot, mert azoknál is van miből megélniük, s így kivárhadják a legutolsó nyugdíjfelvevőt is.

A nyugdíjlesztő bizottság mindössze még két a creditiv elrendezésénél volt jelen, azelőtt mindig a pénzügyigazgatóság a saját hatáskörében, belátása szerint, intézte az érkezett a creditiv alapján a nyugdíjak kiosztását. Tökéletes rend és mindenben egyenlő jogi helyzet csak a törvényes nyugdíjak teljesen pontos fizetése esetén fog bekövetkezni, amelyiket nem tud zavarni semmiféle külső körülmény. Ezt várjuk és reméljük, s várja be türelemmel ezt »Falusi nyugdíjas« társunk is.

Az elnökség.

SPORT.

Szép győzelmet aratott a Hargita csütörtökön a medgyesi M. 11 csapattal szemben. A sáros pálya dacára, szép kombinációkkal tarkított, fölényes játékkal, 9 : 1 arányban verte ellenfelét.

Vasárnap a segesvári STV jóképességű csapata játszik bajnoki mérkőzést Udvarhelyen. E mérkőzés alkalmával a Hargita érdekes ujjátással lepi meg közönségét: minden férfi, aki ülőhelyet vált, ingyen vihet magával egy hölgyet a mérkőzésre. A mérkőzés kezdetét a falragaszok fogják a közönség tudomására hozni, abban az esetben pedig, ha a mérkőzés a kitűzött idő előtt kezdődne meg, a Hargita doboltatás utján fogja erről a közönséget értesíteni.

A helybeli katolikus Leányegylet fényes ünnepségek között rendezte meg legényavatásával kapcsolatos vasárnapi atlétikai versenyeit. A segesvári és gyergyói testvéregyletek mintegy 150 taggal képviselték magukat az ünnepségen, mely délelőtt 9 órakor szentmisével kezdődött, majd diszgyűléssel folytatódott. Délelőtt zajlottak le a 10 km.-es országúti kerékpáros és távfutó versenyek, melyeken már három díjat biztosítottak maguknak az udvarhelyi Kolping-fiúk. D. u. 3 órakor díszfelvonulás, szabadgyakorlatok és különböző versenyszámok szórakoztatták a nagyszámú közönséget, nagy sikerrel szerepeltek a helybeli lányok botgyakorlatokkal. Két football-mérkőzés is volt. A Kolping II. a segesváriakkal játszott, míg Gyergyó ellen legjobb erőit vonultatta fel az egyesület, hogy illő győzelmet arathasson. A versenyek különben 27 : 19 arányú eredménnyel zárultak a helybeliek javára. Nehéz, fáradságos munkát végzett az egyesület minden egyes tagja, de az elért eredmények megérték ezt a munkát, különösen, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a nehéz munkában elfáradt kereskedő és iparos ifjaink nem sajnálták feláldozni minden szabad idejüket egy szép és nemes célért. Nem legdurvább anyagot kellett kidolgozni, hanem a minden jóért lelkesedő, tisztességes ifjuságnak csak irányt kellett mutatni, melyen haladni kell, ha élni akar. Csak így tovább!

HIREK.

Június 11.

MIATYÁNK...

Lebegnek a árnyak,
Suhognak a szárnyak.
Forró imánk:
Miatyánk...

Szenvedők jajja kél,
Fák közt zokog a szél —
Vigyázz ránk:
Miatyánk!...

Botár Béla.

Lapunknak ez a száma a hét közepére esett kettős hivatalos ünnep és munkaszünet miatt egy nappal később, szombaton délután jelenik meg.

A szerdai és csütörtöki hivatalos ünnepek országszerte mindenütt, s városunkban is a szokott keretek között és ünnepélyességgel folytak le. Szerdán, Károly király trónralépése évfordulóján, a templomokban istentiszteletek voltak, s az iskolákban is beszédekben méltatták a nap jelentőségét, este pedig a katonaság rendezett fáklyásmenetet. Csütörtökön, a hősök napján, ugyancsak istentiszteletek voltak, s kivonulás a hősök sírhajhoz, hol kegyeletes beszédekben emlékeztek meg a világháborúban elesett hősi halottokról.

Biró Lajos gyászja. Nagy gyász érte Biró Lajost, a helybeli róm. kath. főgimnázium nagyérdemű igazgatóját. Édes apja: zetelaki Biró Imre Péter birtokos 88 éves korában elhunyt. A megboldogult mintaképe volt a puritán becsületességű, a közügyekben is tevékenykedő, kiváló székely gazdának, akik köztiszteletet érdemelnek. Nagy kiterjedésű családja gyászában rendkívül sokan osztoznak.

Nyugdíjasok az új prefect-nél. Ma, szombaton délelőtt Bárbat György dr. prefect, a tisztviselők tisztelgése után, fogadta a vármegyei nyugdíjasok küldöttségét is. Gyermes Mihály ügyvezető elnök üdvözlő és a nyugdíjasok sorsát ismertető szavai után, az új prefect ígéretet tett, hogy mindenképpen törekedni fog a hátrálékok kiutaltatására, s mindenféle az ügyvel kapcsolatos kijárást, úzerkedést megszüntetésére.

A Székely Dalegylet hangversenye. A Székely Dalegylet június 11-iki, szombati hangversenyéről mult heti közlésünk óta a plakátok is megjelentek városunkban. A közzétett műsor azt igazolja, hogy nagymultu, kiváló dalegyletünk ismét olyan teljesítménnyel fog a közönség elé állani, amilyen a dalegylet eddigi szerepléseit is annyira kedvelték, s minden elismerésre méltókká tette: értékes, magas szintű képvisel, de emellett mindenkit lekötő érdekességű, gyönyörködtető lesz. Az estély műsora a következő: 1. Kébler: Magyar nyitány. Előadja a dalegylet szimfónikus zenekara. 2. Alkalmi beszédet mond dr. Hinléder F. Ákos. 3. Sibelius: Valse triste. Hubay: Hejre Kati. Hegedűszóló, előadja: Kiss Elek, zongorán kíséri: Tompa Lászlóné. 4. Tompa László: Uj Dévavára épül. Szavalja: Csendő J. Jenő. 5. Tompa Veress: Uj Dévavára épül. Éneklő a dalegylet dalkara. — Szünet. — 6. Balfe: Zigeunerin. Előadja a dalegylet szimfónikus zenekara. 7. Ady-dalokat énekel: Halmágyi Samuné, zongorán kíséri: Tompa Lászlóné. 8. Weber: Concert, op. 79. Zongorán előadja: Hannig Baba. 9. Beschnitt: Ossián. Előadja a dalegylet dalkara. 10. Suppé: Költő és paraszt. Előadja a dalegylet szimfónikus zenekara. — Az estély iránti érdeklődés előreláthatólag méltó lesz a minden kulturális megmozdulás, ünnepség alkalmával oly készségesen munkarészt vállaló, jeles dalegylethez és méltó városunk mindig megértőnek, áldozatra is késznek bizonyult, lelkes közönségéhez.

x **Grazioleum**, újfajta olcsó szőnyeg, linoleumszerű színes mintájú, használható padlóra vagy falra, 100 cm. széles alakban, méterenkint 15 leuért kapható a Könyvnyomda r. t. üzletében.

Rendkívül olcsó áron

Bul. Reg. Ferdinand
(v. Kosuth u.) 3.

szeresheti be szükségletét harisnyákból, keztyűkből, ridikulókból, kombinékból, külföldi Kelim-hárászokból, kézimunka anyagokból, női fehérneműkből, pulover- és golfkabátokból.

Olcsó áruk! Szolid kiszolgálás! Állandó gyári lerakat.

Ordelt János-cégnél

Meghalt Bakóczy Károlyné.

Bakóczy Károlyné Killyéni Erzsébet f. hó 9-ikén reggel, 52 éves korában, hosszas betegség után városunkban elhunyt. Már az impériumváltozás előtti időben igazgatónője volt a helybeli áll. polgári leányiskolának, majd a román áll. polg. leányiskola, illetve leányliceum tanárnője. A tanításon kívül tevékenykedett a társadalmi és az unit. egyházi élet terén is. Temetése ma, szombaton d. u. 4 órakor lesz.

Évzáró ünnep a református tanítónőképzőben.

A helybeli ref. tanítónőképzőben az iskolai évet június 12-én, vasárnap délelőtt zárják be. D. e. 10 órakor hálaadó istentisztelet lesz a ref. templomban. Prédikál: Biró Sándor vallástanárnő. Utána az intézet tornacsarnokában záróünnepély, a következő műsorral: 1. Zenekari nyitány, játssza az intézet zenekara. 2. »Indulunk« című alkalmi költeményét elmondja Váró Éva VII. o. t. 3. Bucsú-beszédet mond Deák Berta VII. o. t. 4. »Lesz még viszontlátás« című alkalmi költeményét elmondja Nagy Janka VII. o. t. 5. Igazgató évzáró beszéde. 6. Énekel az intézet énekkara. — Az évzáró ünnepélyre a szülőket és érdeklődőket szeretettel hívja meg az intézet igazgatósága.

Amerikában is. Hogy a világszerte dúló gazdasági válság Amerikát sem kerülte el, közismert dolog. Ennek ellenére is meglepő és az ottani állapotokat is jellemző az a határozat, amelyet Detroitban 28 nagy amerikai város polgármestere egy értekezleten néhány napja hozott. Ezen az értekezleten az amerikai gazdasági válságot háborús helyzetnek minősítették, s követelték az összes erőforrások haladéktalan igénybevételét. Elhatározták, hogy a parlamentbe nagy küldöttséget menesztenek, hogy követeljék öt milliárd dollár megszavazását és az összes munkanélküliek katonai módon való mozgósítását. Az amerikai polgármesterek szerint, a legalkalmasabb megoldás lenne a munkanélkülieket, kik ott több millióra mennek és most tömegesen tódnak munkáért a főváros, Washington felé, katonai sátoráborokba elhelyezni, s őket ut- és csatornaépítésnél, s más ilyen munkáknál felhasználni.

Anyák napja. A helybeli református nőszövetség június hó 19-én tartja meg az anyák napját. Műsorát a jövő számunkban közöljük.

A postai tarifán június elsejével változások történtek, s azok értelmében a postai küldemények egyrészenek a díja drágább lett. Így drágult az egyszerű lev. lap portója, mely az eddigi 2 leu helyett 3 leu lett, természetesen, nem marad el róla még az 50 banis repülőbélyeg se (350 leu). Válaszos levelezőlap 6 leu. Olcsóbb lett a képeslevelezőlap portója: 4 leu helyett 3 leu. Sajtótermékek 100 grammig 25 bani. Behoztak egy új nyomtatványkategóriát: »nyomtatvány cím nélkül«, amelynek díja, 25 grammig 50 bani példányonként, ha legalább 100 példányt adnak fel. Express-küldemény díja 30 leu helyett 20 leu. Postautalványozás ezentúl 30 ezer leuig terjedhet. A díj 10 ezertől 20 ezerig 3 leu ezerleunként; 20 ezerig 30 ezerig 2 leu ezerleunként. Postacsomagok: I. Ugyanabban a megyében 4 leu kilogrammonként; II. szomszédos megyékben 6 leu; III. a többi megyékben 8 leu. Tankönyvek szállításiánál 50% engedmény. Kisebb rangban levő katonáknak, akik kaszárnyákban szolgálnak, kórházi betegeknek és tanulóknak 5 kg.-on felül 50% engedmény.

A helybeli ref. Nőszövetség a jelen szezonbeli utolsó tea-, illetve kávédelutánját a kollégium melletti tanácsteremben f. hó 16-án, csütörtökön, délután 6 órakor tartja meg. Ez alkalmával az egész jövedelmet a »Napsugár-bizottság« alapjára fordítják. A nemes cél érdekében a Nőszövetség tagjait, vendégeikkel együtt, szeretettel várja a rendezőség.

Hamis ezer lejessel akart vásárolni Ötvös Béla farkaslaki cigány, de rajta vesztett, mert Georgescu rendőrbiztos elfogta. A marosvásárhelyi ügyészség fog itélkezni Ötvös felett, aki azzal védekezik, hogy a bankjegyet az uton találta és nem gondolt annak hamis voltára.

Kongregánista-avatás. Június 12-én, vasárnap d. e. 10 órakor avatják fel a plebánia-templomban a Fel-nőtt Lányok Mária-Kongregációjának jelöltjeit.

x **Prizmás látszóvet** keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Rádiójából

ne hiányozzék a modern, nagy frekvenciájú, árnyékoltrácsu cső (lámpa).

2-5 lámpás, a legújabb kapcsolási elvek szerint megépített, telepes vagy hálózati rádiókról, régi készülékek átalakításáról, áramtorrások kijavításáról kérje olcsó árajánlatomat.

Jakó Albert tanár
rádiótechnikai műhelye, Odorheiu.

A róm. kath. főgimnáziumban a miniszteri rendeletek értelmében f. hó 8-án tartották meg az évzáró ünnepélyt, amelynek keretében megemlékeztek Ófelsége: II. Károly király trónralépésének évfordulójáról is. A nap jelentőségét Józsa János tanár méltatta. Az iskolai év eseményeiről Bíró Lajos igazgató számolt be minden mozzanatra kiterjeszkedő jelentésében, megemlékezvén a tanári karban történt nagymérvű változásokról, a tanulók tanulmányi előmeneteléről és a fegyelmi állapotról. A jelentés arról tett tanubizonyságot, hogy városunk ezen ősi intézetében komoly munka folyt, mert a tanulóknak 82%-a sikeresen végezte az évet s a többi is, három kivételével, szeptemberben javítóvizsgálatot tehet. Az iskolai év eseményeit ismertető jelentéssel kapcsolatban Pál István prelátus-püspöki biztos meleg köszönetet mondott az igazgatónak és a tanári karnak a végzett eredményes munkáért s közölte a szülőkkel azt az öröndetes tény, hogy a főtanvezetőség ezt a nagymultu iskolát a véglegesen fenntartandó intézetek közé sorolta. Majd Huber József végzett VII. oszt. tanuló mondott bucsubeszédet, mely után az évzáró ünnepély, amelyet szavalati, ének- és zeneszámok is tarkítottak, véget ért.

Elütötte a szekerevel Lázár József vágási lakos 1930 december 30-ikán Ófalva közelében Palló Györgyné Hegyi Zsuzsa mátfalvi lakost, akinek az eset közben lába törött. A szerencsétlenség miatt az asszony kórházba is került. A törvényszék Lázár Józsefet, aki hajtás közben a kellő gondosságot elmulasztotta, s ezzel az asszonynak súlyos sebestülést okozott, 15 napi fogságra és 200 leu pénzbüntetést ítélte.

Mozihirek. Szombat este 9, vasárnap délután 7, este 9 órakor bemutatásra kerül A te tangód, szenzációs, hangos operett-filmsoda, Robert Stolz muzsikájával. Főszereplők: Verebes Ernő és a mindenki által közkedvelt Willy Forst. E film, ahol még bemutatják, mindenféle szenzációs sikert aratott, a közönség alig tudott betelni ennek a finoman szellemes, izléses komikummal tarkított filmjátéknak az élvezésével. E filmben pazar kiállítás és csodás színpadok láthatók. Helyárak 22, 17—12 leu. — Jön e hónap végén a Hindu siremlék, Conrad Veidttal. E filmre most jól előre felhívjuk a közönség figyelmét, hogy mindenki készülhessen e filmsoda megnézésére. Jön A vörös táncosnő, c. Dolores del Rióval, nagy orosz film. Jön Csak te, pazar rendezésű, operett-filmsláger.

Szünidő zenetanítás az irgalmas nővéreknél. A zárda igazgatósága tudatni kívánja a szülőkkel, hogy az intézetben a növendékek a szünidőben is folytathatják zenei tanulmányaikat. Elfogadnak növendékeket nemcsak a marosvásárhelyi konzervatóriumba, hanem a kolozsvári állami román zeneakadémiára való előkészítésre is, tehát román nyelven is tanítanak.

Bérbeadó Dobogó-fürdőn

Szentkeresztbánya mellett a székelyudvarhelyi ref. kollégium 5 szobás, butorozott villája a nyári időszakra, vagy egész évre is. A legszebb fenyőerdő, kitűnő borvíz, fürdő, patak, portmentes levegő, élelmiszerek könnyű és olcsó beszerzése, autóbussz-közlekedés üdülő betegek számára kellemes teszi az itteni tartózkodást. Bővebb felvilágosítást ad szobán vagy levélben Székelyudvarhelyt SZABÓ ÁRPÁD, kollégiumi gazdasági felügyelő-tanár.

A Gyilkostó iránt érdeklődők figyelmébe. Akik e csodás szép helyre mostanában kirándulást terveztek, legjobban teszik, ha úgy osztják be idejüket, hogy kb. július első felére halasztják kirándulásukat. Ekkortájtban ugyanis, mint értesülünk, Gyergyószentmiklóson és a tónál nagyobb turista-ünnepély lesz, amely sok meglepő, s turistáknak való érdekes-séggel fog szolgálni. Valószínű, hogy az akkor nagy tömegben megjelenő vendégek elszállításáról is gondoskodás történik.

x **Egy jól főző** mindenest felveszek, azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.

Záróvizsga a nővéreknél. Ismételt felhívjuk a kedves szülők és a m. t. érdeklődők szives figyelmét a zárda iskolások vasárnapi záróünnepségére, amely a zárda nagytermében d. u. 5 órakor a szentségbetétel után kezdődik a következő műsorral: I. osztály: »Babakeresztelő.« Szereplői: Huber Máriácska, Szalay Piri, Radocsay Annus, Wernetsek Buba, Hadnagy Eszti, Hartmayer Laura és Péter Lenke. II. osztály: »A falusi szolgáló.« Szereplők: Ráduly Ica, Varga Terézke és Nagy Juliska. Ének: »Bucusz az iskolától.« III—IV. osztály: »Beszélnek a virágok.« Rózsa: Kovács Jolán; jázmin: Páll Böske; lilium: Dolwig Ica; margaréta: Csizsár Bözsi; szegfű: Farnos Magda; árvácska: Tordai Irén. V—VII. »Excelsior.« Vallásos színmű 4 felvonásban. Főbb szereplők: Bogdán Margit, Barkóczy Ila, Nagy Panna, Erdős Annus, Balázs Irén, Sánta Mária.

Tűzimádók. Ezzel a címmel novellákat és kis szindarabszerű jeleneteket adott ki egy kötetben Kalkovits Gyula Marosvásárhelyen. A szerző nyomdászember, a Révész Ernő-féle lapkiadó és nyomdávalat műszaki vezetője, a nyomdászembereknek abból az érdekes és elismerésre méltó fajtájából, amely nem elégszik meg a könyv előállításával való technikai foglalkozással, hanem állandó önművelés közben maga is tollat forgat, s törhetetlen ambícióval, lelkesedéssel igyekszik a maga életlátásának, emberekről, társadalomról való véleményének, mesélőkészségének megnyilatkozást keresni, s ezáltal önmaga is érdeklődést kelteni. Kalkovitsnak ehhez jogcíme is van: csinos kiállítású kötetében nem csekély iráskészség, képzelt, humor iránti érzék és érzelmesség nyilatkozik meg, — mind olyan tulajdonságok, melyek alkalmasak arra, hogy a közönségre vonzást gyakoroljanak, s írásait kellemesen szórakoztató olvasmányokká tegyék.

A vágási Oltáregylet június 5-ikén tartotta meg szokásos havi gyűlését, melyen a hármás hitközség számos tagja vett részt. A műsoros gyűlésen András Péter plebános, Kálmán Miklós tanító, Borbáth Erzsébet tanítónő, Pongrácz Regina, Simon Gábor, Kálmán Zoltán és Tóth Ilona tartottak magvas előadásokat, többnyire a hitélettel kapcsolatos kérdésekről.

x **Dr. Crișan** rendelőjével átköltöztött Kossuth-utca 31 sz. alá.

HOMORÓD-fürdő.

Szénsavas, vasas, alkalikus ivó-és fürdővíz.

Teljesen átala kítva megnyílik június 15-én. A fűdény tart szeptember 1-ig. Napi szobák 40—60 lej. Olcsó konyha.

Meleg fürdő . 25 lej.

Hideg fürdő . 10 lej.

Állandó zenekar, tennisz- és kugli-pálya, billiárd s egyéb szórakoztató játékok. Napi kettős autóbussz-járat Odorheiu és Merenrea-Cincha. Posta, telefon helyben. A közelben gyönyörű kiránduló helyek.

Érdeklődők forduljanak a Vlahi i körjegyzőséghez.

Keressük a helyi Szociális Missziót! Amely annyi éven át a legnemesebb munkát végezte, s mindent elkövetett, hogy özvegyeket és árvákat segítse. Keressük azt a Szociális Missziót, amely úgy télen, mint nyáron hol egy kis előadásra, hol egy kis délutáni teára, vagy uzsonnára hívta össze vendégeit és e begyűlt fillérekkel mindenütt ott volt, ahol a nélkülözések könnyei peregetek. Ahol a szegényes lakásban télen a hideg szél süvített — fát adott, ahol az árva didergett — meleg ruhát adott, özvegy édesanyáknak a mindennapi kenyérré kenyérliszttel adott és karácsonykor sok nélkülözött és ártatlan kis árvának gazdag és tündöklő karácsonyfát állított fel, vagyis végezte a Jézuska kötelességeit. Már régóta, hogy a helyi Szociális Misszió áldásos működéséről nem hallottunk, ezért keressük és kérjük arra, hogy ne lankadjon, hanem folytassa azt az istenes munkát, amelyet annyi éven át eredményesen végzett, mert most még több árva gyermek keze kulcsolódik imára, akik a Jézuska jócselekedeteit kérik és várják. *A Szociális Misszió több helyi tiszeltője.*

A vevőközönségem szives figyelmét felhívom, hogy **téli ruha-darabjait** ne felejtse el **molykár elleni** megóvás végett hozzám a nyári hónapokra elhozni, ahol tűz, betörés és molykár ellen biztonságba helyezheti csekély díjazás ellenében.

Kassay F. Domokos
szücs, Odorheiu.

Rongyosodnak gyümölcsfaínk levelei. A levélzet gyümölcsfaíkon olyan szerv, mint az állati testben a tüdő. A fa ezzel lélekezik, ezzel dolgozza fel a földből felszívódó tápanyagokat a napsugár* behatása alatt élősejteké, melyek aztán nevelik a növény testét és kifejlesztik a kötődött gyümölcsöt. Ha az emberi testben a tüdő bántódást szenved, a munkaképesség csökken, vagy teljesen megakadályozódik, éppen így a növényeknél is, ha a levélzetet a rágó kártevő bogarak, hernyók, vagy gombabetegségek pusztítani kezdték: könnyen elsatnyul, vagy végképpen megsemmisül a kötődött és fejlődésnek indult gyümölcsstermés. Az idén a cserebogarak, araszoló hernyók eddig is sok gyümölcsfa levélzetét és gyümölcsét pusztították el. Permetezzük gyümölcsfaínt úgy a rágó kártevők, mint a gombabetegségek ellen, mert akkor nemcsak a jelen évi termést mentjük meg, de a jövő évi termőrügyek kifejlődését is elősegítjük.

Lopás miatt vontat felelősségre a helybeli törvényszék Makarik József 20 éves segesvári cipészsegédet, aki városunkban január 31-én Bodor Róza pincérről 1500 leut tulajdonított el. Makarikot ezért 15 napi fogságra ítélték.

x **Bukarestbe és vissza** alkalmas autóval olcsón utazhat, ha előre bejelenti Asztalos Dénes vendéglőjében a fapiacon.

Bacsics József

vasúzetét áthelyezte Bul. Reg. Ferdinánd 10 sz. alá Balázs János vendéglője mellé. Kéri m. t. vevőit, hogy új helyiségében felkeresni sziveskedjenek.

Felléptek a veszedelmes kolumbácsi legyek. A kolumbácsi legyek rajzásának az ideje most van. Azok a tavaly csak a Bánságban léptek fel, az idén már felhúzódtak Bihar-megye déli részéig és Hunyad, sőt Alsófehérmegyét is veszélyeztetik már. A legyek csoportokba verődve jelentkeznek és kártételük abban áll, hogy az állatokat, főleg a lovakat és szarvasmarhákat, különösen az orr- és száj nyílás körül ellepik. Mérges csipésük fájdalmas és helyén gyenyen daganat keletkezik, az állatok orrnyílása úgy bedagad, hogy megfulladnak. A kolumbácsi legyek az embert is megtámadják. Csipésük az emberre is halálos lehet. Ezeknek a veszedelmes legyeknek a nösténye tojásait vízes, mocsaras helyek és patakok köveire rakja. A kikelő álcák a vízben élnek. A meszes, békanyálas vizet különösen kedvelik. A bebábozás után kikelő legyek rajokba csoportosulva vándorolnak. Csak nappal repülnek. A legyek ellen különféle módokon védekezhetünk. Nappal az állatokat lehetőleg istállóban tartjuk, a rajzás ideje alatt éjjel dolgozunk velük. Nappal fejüket bekötjük. Ha a csordák legeltetése elkerülhetetlen, nagy füstöt terjesztő nedves lombmáglyákat gyújtunk, mert a füstöt kerülnek. Az állatokat petroleummal bekenjük. E célra külön zsirt is készítenek, amelyet az illetékes hatósági orvosok, állítólag, az állam költségén szereznek be és díjtalanul bocsátanak a gazdák rendelkezésére. A kolumbácsi legyek fellépése azonnal bejelentendő az illetékes állatorvosoknak, akik kötelesek a gazdaközönséget a védekezésre kioktatni és abban a legmesszebbmenő segítséget is nyújtani.

Emberélet az itató viz miatt.

Két évvel ezelőtt a szolokmai határban Kis Lajos juhásztor és Barta Miklós disznópásztor állataikat egymás közelében legeltették. Eközben 1930 június 8-ikán történt, hogy mikor Kis Lajos a juhokat meg akarta itatni, az itató vize nagyon zavaros volt, s emiatt rátámadt Bartha Miklósról, hogy a vizet a disznókkal ő zavartatta fel. Veszekedés támadt, amelyet Kis Lajos bottal fejezett be, Barta Miklóst úgy ütve meg, hogy ez összeesett, s olyan sérülést szenvedett, amelynek gyógyulása, orvosi megállapítás szerint, 20 napnál tovább tartott volna. Barta azonban a gyógyulást nem várta meg, hanem azelőtt öngyilkos lett, állítólag, amiatt való elkeseredésében, hogy mikor betegségében karját, lábát mozgathatni próbálta, úgy érezte, hogy azok teljesen megbénultak. Ez ügyben a helybeli törvényszék a napokban tartotta meg a főtárgyalást, s azon Kis Lajost csak testi sértés miatt ítélte el három hónapi fogságra, mert nem lehetett megállapítani, hogy Barta Miklós öngyilkossága, illetve halála a Kis Lajos ütésének lett volna a következménye.

x **Jó családból való,** legalább 2 középiskolai osztályt végzett fiút pincér tanoncnak (pikoló) felvesz a »Bukarest« kávéház.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R-T Odorheiu—Székelyudvarhely.

Régebben

azt mondták: drága, de jó. Most olcsó és jó: mint a Szejke-ivóvíz és az UGRON-féle tedéleserép és tégla.

Autómmal

személy- és teherszállítást a legjutányosabb áron vállalok.

Miklós Károly

Strada Stefan cel Mare (Malom-utca) 18 szám.